

Száma: 8945-10/2012.

Előkészítők: Nagyné Juhász Krisztina Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetője, Benkőné Takács Mária Szociális Iroda vezetője, Dr. Labovszki János I. fokú gyámhatósági ügyintéző, Máró Ferencné és Szabó Gáborné gyámhivatali ügyintézők, Nagyné Bózsár Katalin egészségügyi és szociális intézményi ügyintéző

A tájékoztató törvényességi ellenőrzője:

Dr. Kiss Imre jegyző

T Á J É K O Z T A T Ó
az önkormányzat 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése a helyi önkormányzatnak minden év május 31-ig a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról átfogó értékelés készítését és képviselő-testület általi megtárgyalását írja elő. Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2012. évi munkatervében április hónapra ütemezte be a beszámolót, így jelen előterjesztés a 2011. év helyzetértékelését és számszaki adatait tartalmazza.

A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat a gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni ellátásokkal, a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások biztosításával, a másol igénybe vehető szolgáltatások közvetítésével, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések megtételével biztosítja.

Hajdúnánás Városi Önkormányzatnak és intézményeinek az ellátási területe a település lakosságára terjed ki.

A lakosságszám alakulását, ezen belül a 0-18 éves korosztály évenkénti változását és az összlakossághoz viszonyított arányát - a népesség-nyilvántartás adatai szerint - mutatja az alábbi táblázat:

Időszak	Lakosság- szám összesen	Eltérés az előző évtől	0-18. éves korosztály	Eltérés az előző évtől	0-18 éves korúak az összlakosság %-ában
2002	18591	- 136	4562	- 98	24,54
2003	18650	+ 59	4489	- 73	24,07
2004	18581	- 69	4394	- 95	23,65
2005	18507	-74	4189	-205	22,63
2006	18360	-147	4037	-152	21,99
2007	18227	-133	3888	-149	21,33
2008	18123	-104	3778	-110	20,85
2009	17938	-185	3632	-146	20,25
2010	17799	-139	3513	-119	19,74
2011	17717	-82	3418	-95	19,29

Az országosan is kimutatható születések számának csökkenése, valamint a lakosság öregedési folyamata a fenti adatokból településeinkön is jól érzékelhető.

A Hajdúnánáson élő lakosság mintegy 4 %-a a különböző segélyezési formákból tartja fenn magát, ami a mai kor követelményrendszerét tekintve ideiglenes állapotként is megviseli a családokat. Nagy a fluktuáció a családok között, amelyet az idény jelleggel, illetve alkalmanként adódó munkalehetőségek sem tudnak sem anyagilag, sem morálisan pótolni.

A megélhetési nehézségek, munkanélküliség, segélyezett életforma, alacsony bérjövedelem, lakhatási nehézségek elmélyülése a család funkcionalitásának időszakos, vagy krónikus ellehetetlenüléséhez vezethet. Ezekben a családokban nem ritka a vita, az agresszivitás, az alkoholfogyasztás, a szülői elhanyagolás, amelyek az ott élő kiskorúakra negatív hatást gyakorolnak.

Az említett jelenségek pozitív irányba történő elmozdulásához, a lakosság ezen rétegének felzárkóztatásához 2011. évben többféle módon járult hozzá a Hajdúnánás Városi Önkormányzat:

- átadásra került 2011. évben a Városi Bölcsőde felújítására, bővítésére vonatkozó beruházás és 20 férőhelyről 50 férőhelyre történő bővítése valósult meg az intézménynek az Észak-Alföldi Operatív Program támogatási rendszer keretében;
- a gyermekek nyári szociális gyermekétkeztetésében 150 fő pályázati úton támogatott gyermek mellett önkormányzati támogatással további 150 gyermek ingyenes étkeztetése és igény szerinti gyermekfelügyelete történt meg 2011. június 20-augusztus 19. között;
- 2009. évtől kezdődően ösztöndíjat biztosít azon hajdúnánási lakosú, hajdúnánási szakképzésben részesülő, hiányszakmát tanuló diákok számára, akik jó tanulmányi eredményt érnek el és megfelelnek a pályázat feltételeinek. (A 2010/2011. tanév 2. félévére 41 fő 1.600.000 Ft juttatásban, a 2011/2012. tanév 1. félévében 29 fő 800.000,- Ft juttatásban részesült.);
- közcélú és közhasznú munkavégzésben történő foglalkoztatással jövedelemhez juttatta a munkaképes korú lakosság egy részét. Míg 2009. évben havonta átlagosan 127 fő foglalkoztatása valósult meg, 2010-ben 136 fő, 2011. évben pedig átlagosan 182 fő foglalkoztatására került sor;
- tanyagondnoki szolgálat bevezetése történt 2011. évben a külterületeken élők segítésére;
- Adomány Ház kezdte meg működését Hajdúnánáson, ahol szervezett formában van lehetőség az elsősorban ruhanemű adományok átvételére és a rászorulóknak számára annak továbbítására;
- idegenforgalmi fejlődést remélve átadásra került a Városi Gyógyfürdő új szolgáltatási komplexuma.

I.) A Gyvt. alapján Hajdúnánás Városi Önkormányzatnak feladata a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a város területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése

I/I. Pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A *rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény* és *rendkívüli gyermekvédelmi támogatásokkal* kapcsolatos ügyintézt a Szociális Iroda és Városi Gyámhivatal ügyintézői végzik a Gyvt., a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet, valamint a pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi támogatások megállapításának helyi szabályairól szóló 15/2008. (VII. 7.) Önkormányzati Rendelet (ÖR.) alapján.

A pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi támogatásokkal kapcsolatos, 2011. évi munkájukról az alábbiakban adnak számot:

A Gyvt. 19. § (2) bekezdése szerint *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre* jogosult a gyermek, amennyiben a családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének **(2011. évben: 28.500,- Ft) 140 %-át, egyedülálló szülő, v. beteg gyermek esetén, valamint nagykorú esetén 130 %-át, s jelentős vagyonnal nem rendelkezik a család.**

A *rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény* annak igazolására is szolgál, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes tankönyvre, a gyermekétkeztetés normatív kedvezményeinek igénybe vételére - a gyermekek mind a 8 évfolyamon ingyen étkezhetnek -, továbbá évente kétszer, augusztus és november hónapban **5.800-5.800 forint** pénzbeli támogatásra, továbbá, egyéb feltételek fennállása esetén is – óvodáztatási támogatásra.

2011. december 31-én 931 család 1589 gyermeke részesült gyermekvédelmi kedvezményben.

- A Gyvt. 20/A. §-a szerinti, az augusztus és november hónapban tanulói jogviszonyban álló gyermekeknek járó **5.800-5.800 forint** pénzbeli támogatás kifizetése határidőre megtörtént, melyet 100 %-ban visszatérített a központi költségvetés. Augusztusban 951 család 1649 gyermeke, november hónapban pedig 918 család 1570 gyermeke részesült belőle.

- *Óvodáztatási támogatás* megállapítására 2009. óta van lehetőség azon rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, gondoskodik a rendszeres óvodába járatásáról, és 8 általánosnál magasabb iskolai végzettsége nincs. Ez a támogatás első alkalommal 20 ezer forint, ezt követően, a feltételek fennállásáig 10-10 ezer forint, mely tárgyév június és december hónapjában kerül kifizetésre. 20 gyermek részesült összesen 440 ezer forintban, mely összeg a központi költségvetés által megtérül.

A gyermekvédelmi törvény pénzbeli ellátást is biztosít azoknak a gyámoknak, akik nyugdíjasok, és a gyámolt eltartására kötelesek, - ez a *kiegészítő gyermekvédelmi támogatás*. Ilyen ellátásban városunkban jelenleg sem részesül senki.

A *rendkívüli gyermekvédelmi támogatás* célja, segíteni azokat a gyermekeket, akiknek ellátásáról családjuk más módon nem tud gondoskodni, illetve alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak.

2011-ben 282 esetben került sor rendkívüli gyermekvédelmi támogatás kiutalására, összesen 1.828 eFt összegben, melyről az Egészségügyi és Szociális Bizottság döntött.

Ezen felül, - *természetbeli ellátásként* – az ÖR-ben szabályozásra került fentiekén túl a rászoruló gyermekek *étkezési támogatása* is, melyet a szülő kérésére, az iskola javaslatára, a nem városunkban tanuló gyermek részére állapít meg az Egészségügyi és Szociális Bizottság.

2011. évben 20 gyermek részesült étkezési támogatásban.

Helyi rendeletünk – polgármesteri hatáskörben - lehetőséget biztosít még a Hajdúnánás-Tedej vonatkozásában, továbbá az iskolák átszervezése következtében a távolabbi utcákból járó gyermekek *buszbérletének* megvásárlásához.

2011. évben 96 bérlet megvásárlásához kaptak a gyermekek segítséget.

A nyári szünetben, az előzőekben ismertetettek szerint folytatódott 2011. évben is a szociálisan rászoruló gyermekek nyári étkeztetése. A pályázati úton és Hajdúnánás Városi Önkormányzat 50-50 % -os finanszírozása mellett megvalósuló programban a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve a Hajdúnánási Gyermek- és Közétkeztetési Nonprofit Kft és a Tedej Zrt. konyháin 300 hajdúnánási gyermek étkezett ingyenesen.

I/II.) Gyermekjóléti alapellátások biztosítása Gyermekjóléti Szolgálat működtetése

Hajdúnánás Városi Önkormányzat a jelenlegi intézményét 1998. óta működteti. A gyermekjóléti szolgálat 3 fő családgondozót és 1 fő családgondozó asszisztentst foglalkoztat határozatlan idejű kinevezéssel, amely megfelel a szakmai létszámnormának. Jelenleg a helyettes szülői feladatkör működési engedélyezése folyamatban van, mivel az egész országban nem indult 2011. évben a

munkakör betöltéséhez szükséges tanfolyam, amely viszont alapfeltétele a feladatkör ellátásának.

Az intézmény tárgyi feltételeit tekintve az épület adottságai - nagy alapterületű helyiségek - meghaladják a szükséges mértékeket, azonban 2010. évben megtörtént a teljes körű felújítás: az épület tetőszerkezetének javítására, homlokzatának javítására, festésére került sor, továbbá a teljes belső tér festése lezajlott. **2011. évben beszerzésre kerültek az irodák bútorzatának felújításához szükséges anyagok, amelyek felhasználásával a Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény karbantartói asztalokat, szekrényeket készítenek. Így az intézményben kulturáltabb körülmények között fogadhatják a szolgálat munkatársai az igénybe vevőket.**

Mind a családsegítő szolgálat, mind a gyermekjóléti szolgálat rendelkezik számítógéppel, és a szakmai feladatok ellátásához szükséges irodai egyéb eszközökkel. **2011. évben tovább bővült a szolgálat gépparkja, így még eredményesebbé vált a dolgozók ügyintézése a 4 db számítógéppel, 1 db fényképezőgéppel, valamint bérleti jogviszony alapján a fénymásoló berendezéssel.**

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a 2011. évben végzett munkájáról megküldött tájékoztatójában felöleli mind a saját szakmai tevékenységét, mind az intézménnyel kapcsolatban álló jelzőrendszer tagjainak beszámolóit. A megküldött anyag mellékletei szemléltetik a 2011. évi adatokat, melyeknek okaira, tendenciáira és a gyermekek helyzetének javítása érdekében teendő javaslatokra a tájékoztató részletesen kitér.

A korábbi évek adataival való összehasonlítás eredményeként az alábbi táblázatból látható, hogy a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét igénybe vevők száma évenként változó, de emelkedő tendenciát mutat:

Probléma típus	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Anyagi	1143	1307	1555	2276	2203
Gyermeknevelési	699	570	652	913	851
Gyermek intézménybe beilleszkedési nehézség	37	98	243	168	72
Magatartás-, telj. zavar	19	99	182	175	140
Családi konfliktus	115	177	247	320	260
Szülői elhanyagolás	186	197	292	285	197
Szülők, v. család életvitele	814	733	695	855	698
Családon belüli bántalmazás	25	21	26	19	11
Fogyatékoság, retardáció	21	25	8	28	15
Szenvedélybetegség	67	29	21	104	39
Összesen:	3126	3256	3921	5143	4486

A családok kiugró **problémája anyagi** (2203 eset) **természtű** (megélhetési nehézségek, munkanélküliség, segélyezett életforma, alacsony bérjövdelem, lakhatási nehézségek), az utolsó két évet nézve jelentős emelkedést mutat. Ezekben a családokban a gyermekek taníttatása, neveltetése egyéb okokat figyelmen kívül hagyva is hátrányos helyzetből indul.

Nagy számban tapasztalt a szolgálat **gyermeknevelési problémákat** (851 eset), amely több esetben összefüggést mutatott a **szülők, illetve a család nem megfelelő életvitelével** (698 eset). A problémák okai a család funkcionálisának időszakos, vagy krónikus ellehetetlenülése, a válások számának növekedése, egyszülős, egykeresős modell elterjedése.

A gyermekjóléti szolgálat életviteli-, mentális tanácsadással, valamint a településen elérhető szolgáltatások (pszichológus, egyéb szakrendelések) közvetítésével tudta 2011. évben is kedvezően befolyásolni a problémák egy részét.

Szabadidős és prevenciós programok szervezésével - tájékoztatók, interaktív beszélgetések, kézműves foglalkozások, szűrések-, EU-s élelmiszer-adományok szétosztásával enyhítette a családban jelentkező problémák, hiányosságok mélyülését, szorgalmazta a szabadidő hasznos eltöltését.

Rendszeres családlátogatásokra, segítő beszélgetésekre is sor került a 2011. évben, ennek ellenére településünkön magas a szülői elhanyagolások száma, valamint a magatartásbeli és tanulási zavarral küzdő gyermekek száma is.

Az iskolai jelzések alapján előfordul egy-egy osztályban a hirtelen kitörő antiszociális viselkedést mutató, a konvencionális értékekkel, kötelezettségekkel szembeforduló magatartású, az általánosan elfogadott és elvárt korosztályra jellemző mintától eltérő életmódú gyermek. Súlyos problémák adódnak olykor a szülők egymás közötti, valamint a szülő és gyermeke közötti kezeletlen, feloldatlan konfliktusok felhalmozódásából is.

A rendőrség közreműködésével az általános iskolák felső tagozatos tanulói, valamint a középiskolás diákok részére rendhagyó osztályfőnöki órák keretében bűnmegelőzéssel kapcsolatos tájékoztatók megtartására került sor.

A gyermekjóléti szolgálat és a gyermekvédelemhez kapcsolódó más szakterületek képviselői évente egy alkalommal fórumot rendeznek a helyi gyermekvédelmi gondokról és azok megoldásairól, a további együttműködés lehetőségeiről. A 2012. március 23-án megtartott Gyermekvédelmi Fórumra a tanácskozást megelőzően a jelzőrendszer résztvevői elküldték a 2011. évről szóló írásbeli tájékoztatójukat.

A fórumon külön előadás hangzott el a jelzőrendszer tagjai közül az óvodáskorú gyermekek helyi gyermekvédelmi tapasztalatairól, továbbá a gyermekjóléti szolgálat beszámolóján belül az alábbi szervezetek 2011. évi adatainak ismertetésére került sor:

- Jegyző, mint I. fokú gyámhatóság,
- Városi Gyámhivatal,
- Városi Bölcsőde,
- Hajdúnánási Óvoda,
- Általános- és középiskolák,
- Gyermekgyógyász szakorvosok,
- Városi Rendőrkapitányság.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2011. évi beszámolójának melléklete tartalmazza a jelzőrendszer tagjainak részletes tájékoztatóit.

A szolgálat munkatársainak és a jelzőrendszer tagjainak értékeléseiből kitűnt, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer évről évre hatékonyabban működik, azonban akadnak további teendők:

- *több szakmai találkozó kezdeményezése konkrét esetek kapcsán;*
- *szorosabb együttműködés problémás esetekben a szülő, az osztályfőnök, az ifjúságvédelmi felelős és a gyermekjóléti szolgálat szakemberei között;*
- *több szakmaközi megbeszélés szervezése egy adott érdeklődésre számot tartó téma tárgyában (pl. gyermekbántalmazás, változó törvényi szabályozás, prevenciós célú – drog, alkohol, szippuzás, egészséges életmódra nevelés, tömegsport népszerűsítése – megbeszélések, előadások és programok szervezése);*
- *szükség lenne a problémás családoknál családvetési ismeretek átadására, pozitív minták bemutatására, a szülői felelősség hangsúlyozására, a szülők motiválására, a problémák megoldására történő rávezetésre.*

I/III.) Gyermekek napközbeni ellátása

Az önkormányzat a 2011. évben is a nevelési, oktatási intézményei közreműködésével biztosította a családban élő gyermekek életkorának megfelelő *nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást, étkeztetést.*

Szociális hátrányt kompenzáló tevékenységeik keretében az intézmények felzárkóztató foglalkozások

tartásával, az étkezési díjakhoz nyújtott támogatások odaítélésével támogatták a rászoruló gyermekeket. Az iskolák alapítványai anyagi támogatást nyújtottak a rászoruló gyermekek részére a nyári táborozáshoz, valamint a versenyeken való részvételi díjak kifizetéséhez. Több alkalommal vették igénybe az iskolák más szakemberek segítségét, pl. fejlesztő pedagógus foglalkozott a gyermekekkel, nevelési tanácsadóba irányítottak több gyermeket.

I/IV.) Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozására a szülő, vagy más törvényes képviselő kérelmére és beleegyezésével kerül sor ideiglenes jelleggel, ha a szülő a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. Hajdúnánáson az átmeneti gondozást az önkormányzattal megkötendő szerződés alapján a megfelelő képesítéssel és tárgyi feltételekkel rendelkező helyettes szülő biztosíthatja. Amint az előzőekben esett szó róla, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai irányításával működtethető önálló helyettes szülői szolgáltatás jelenleg engedélyezés alatt áll.

II.) Gyermekvédelmi gondoskodás

A Gytv. alapján, ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható, és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a *települési önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal* a veszélyeztetettség mértékétől függően *hatósági intézkedésekre jogosult*.

2010. évben jelentősen módosult számos jogszabályi háttér, pl. szigorodtak a tankötelezettség mulasztásával kapcsolatos szabályok, változott a gyermekek védelméről szóló törvény és a családok támogatásáról szóló jogszabály is, ennek következtében mintegy 75 %-kal nőtt az I. fokú gyámhatósági feladatokat ellátó ügyintéző ügyiratforgalma.

A gyámhatósági és a szabálysértési éves statisztikák alapján megállapítható, hogy a veszélyeztetett gyermekek nagy része a 14-18 év közötti korosztályból kerül ki. Ez érvényes a tankötelezettségüket nem teljesítő fiatalokra és a szabálysértést, vagy bűncselekményt elkövetőkre egyaránt.

2011. évben 52 esetben figyelmeztető végzéssel hívta fel a jegyzői gyámhatóság a szülő figyelmét a tankötelezettség nem teljesítése esetén várható következményekre. Néhány esetben (9) sor került az iskoláztatási támogatás felfüggesztésére is.

Az *I. fokú gyámhatósági további adatai* a gyermekjóléti szolgálat beszámolójának mellékletében is megtalálhatók.

A fokozatosságot a jegyzői gyámhatóságot követően a *gyámhivatali munka* követi. Bizonyos esetekben párhuzamos intézkedési lehetőségei vannak az I. fokú gyámhatósággal (ideiglenes hatályú gyermekelhelyezés, szülői nyilatkozat felvétele gyermeke örökbe fogadásához), azonban hatáskörébe további feladatok kerültek a jogszabály módosítások következtében.

A gyámhivatal ügyintézőinek (2 fő) munkáját jellemzi, hogy rendkívül átfogó, körültekintő, a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítését, a szülői köteleességek teljesítését figyelembe vevő döntések meghozatalát végzik, amelyek a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről intézkednek.

E célok elérése érdekében 2011-ben 3046 ügyirat keletkezett, mely a 2010. évihez képest jelentős emelkedést mutat. ***Hajdúnánás Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata 2011. július 1-től történő módosítása következtében 1 fő létszám növekedéssel és a Szociális Iroda szervezeti egységhez tartozóan látja el a Városi Gyámhivatal a feladatát.***

A gyermek mindenképp felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva ideiglenes hatályú elhelyezés 3 gyermeket érintett. Hajdúnánáson a 2011. év végi adatok szerint átmeneti nevelésben összesen 22 gyermek (nem változott 2010-hez képest) van nyilvántartva, akik közül 1 gyermeket 2010. évben örökbe fogadhatóvá nyilvánítottak.

Igazi sikertörténetként könyvelhető el, hogy a tavalyi év folyamán e gyermekeket - közvetítő

szervezet segítségével - külföldre fogadták örökbe.

Megható volt tudomást szerezni arról, hogy a kisgyermeket az új család azonnal befogadta, az örökbefogadó szülők vér szerinti gyermekei testvérként tekintettek a kislányra, aki az egy hónapos ismerkedés ideje alatt a család által használt idegen nyelven kezdett kommunikálni velük, illetve a korábban fennálló pszichotikus tünetei is megszűntek.

A gyámhivatal akkor rendel el utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy a nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja. 2011-ben utógondozói ellátás elrendelésére 5 esetben került sor.

Az előzőeken kívül döntések sora született családi jogállás rendezése, gyermektartásdíj megelőlegezése, kapcsolattartás, kiskorúak és gondnokoltak vagyoni ügyeinek intézése feladatkörökben is.

A Városi Gyámhivatal munkájában megfigyelhető, hogy a családon belüli értékrendek változása, torzulása, esetenként felborulása mind anyagi, mind erkölcsi értelemben Hajdúnánáson is negatív tendenciájú. Sok esetben hátráltatja pl. az adott eljárást, hogy a gyakori lakcímváltozások miatt az ügyfél megkeresése, értesítése, meghallgatása is alapvető problémát jelent.

A legproblémásabb ügytípusok egyike a kapcsolattartás. A szabályozás célja, hogy a gyermek a különélő szülőjével kapcsolatot tarthasson. Sajnos nagyon gyakori, hogy a két haragos fél a gyermeket használja fel az egymással szemben elkövetett sérelmek "megtorlására". Ilyenkor előfordul, hogy a szülő nem teszi lehetővé a kapcsolattartást, illetve a gyerekekben a másik szülővel szembeni ellenséges impulzusokat táplál. Ezek hatására a gyermek szorongóvá, feszültté válhat, amely sajnos kihat a mindennapjaira, illetve a tanulmányi eredményére is. Ez generálja, hogy a gyerek viselkedésében bekövetkezett hátrányos változás miatt a szülők egymást okolják, amely egy körforgássá alakítja az antagonisztikus ellentéteket.

Megoldásra váró problémát jelent és további egyeztetést igényel a kapcsolattartások helyszíne, ugyanis az eddigi gyakorlat szerint az ügyintézők által használt irodák előtere nem mindig megfelelő a sok esetben 6-8 fős (közülük 3-5 fő gyermek) családi beszélgetések lebonyolítására.

Bűnmegelőzés

A szórakozó helyeken, a köztereken a rendőrség, valamint a városban működő civil szervezetek, a bűnmegelőzési egyesületek aktív részt vállalnak a fiatakorúak bűnelkövetéseinek megelőzésében. Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 341/2008. (X. 16.) számú Képviselő-testületi Határozatával elfogadta Hajdúnánás Város Bűnmegelőzési Konceptióját. A képviselő-testület ugyanakkor döntött a Városi Bűnmegelőzési Tanács létrehozásáról is, mely éves munkájáról, a feladatként kitűzött bűnmegelőzési kommunikáció, felvilágosító munka végzése, a káros szenvedélyek kialakulásának, következményeinek megakadályozása témakörökben 2011. év novemberében számolt be Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testületének.

A rendőrség preventív tevékenysége során az osztályfőnöki órákon kiskorúak célzott felvilágosítására került sor. **2011. évben több esetben tájékoztatták a lakosságot a helyi televízió, sajtó, személyes találkozók, előadások alkalmával a bűncselekmények megelőzéséről és az áldozattá válás elkerülésének lehetőségeiről.**

Mindennapi munkájukban elsősorban a családon belüli erőszak kezelésével kapcsolatos feladataik végrehajtása alkalmával találkoznak (pl. családi veszekedésekkor) kiskorúakkal kapcsolatos jogsértésekkel. A rendelkezésükre álló törvényes eszközök szűköse, a szülő figyelmeztetésére, súlyosabb esetekben eljárás megindításának kezdeményezésére van lehetőségük.

III.) Ellenőrzések tapasztalatai

A működést engedélyező hatóság - Hajdúdorog Városi Önkormányzat Jegyzője - részéről a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat ellenőrzésére 2011. május 11. napján került sor.

A vizsgálat arra irányult, hogy a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat működése megfelel-e a hatályos jogszabályoknak, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a

végrehajtási rendeletek rendelkezéseinek és a működési engedélyben foglaltaknak.
A működést engedélyező szerv a vizsgált szempontok alapján hiányosságot nem tapasztalt.

Megállapította, hogy széleskörű információ rendszert működtetnek, az ügyfelek mind szélesebb körű ellátása érdekében sokrétű együttműködési rendszert alakítottak ki, az intézmény segítségével részt vesznek a Szociális Földprogramban is.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál szakmai ellenőrzést 2011. szeptemberében a „Viktória” Ápoló-Gondozó Otthon és Módszertani Központ végzett, amely megállapította, hogy az intézményben a szabályzatok mindhárom szolgáltatásra vonatkozóan rendelkezésre állnak, a szakmai munkavégzés során a dolgozók a szociális munka etikai kódexének alapelveit betartják.

IV.) Javaslatok

Hajdúnánás Városi Önkormányzat gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak ellátásával kapcsolatban a 2011. évben megfogalmazott javaslatok közül mind a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, mind a jelzőrendszer többi tagjának tájékoztatói azt mutatják, hogy az intézményekben fokozódott a szabadidő hasznos eltöltésének igényére való ösztönzés, a gyermekek mozgásszükségletének közösségi programok keretében történő kielégítése. Tovább kell ösztönözni a versenysport mellett a tömegsport, valamint pl. a túlsúlyos gyermekek úszás, -és egyéb torna lehetőségének biztosítását.

A szülői felelősség hangsúlyozása, az anyagi biztonság feltételeinek megteremtése a gyermekek helyzetének javítása érdekében is fontos, ennek érdekében prevencióra, a családi jövedelem beosztására, a gyermekneveléssel, a helyes táplálkozási szokásokkal kapcsolatos fokozottabb felvilágosításra, tanácsadásra van szükség.

A rendvédelmi szervek nyílt nap és egyéb rendezvények alkalmával történő oktatására, tájékoztatására mutatkozik igény.

Az eddigiekből kitűnik, hogy a város önkormányzata és intézményhálózata törekszik arra, hogy a szükséges ellátások váljanak a gyermekek számára elérhetővé, igénybe vehetővé, s az együttműködések kapcsán minél kevesebb esetben kerüljön sor hatósági intézkedések megtételére.

A fentiek alapján elmondható, hogy városunkban 2011. évben a gyermekekkel való közreműködők összehangolt munkája volt tapasztalható, amelyben a gyermekekre való odafigyelés, a prevenció feladatok felvállalása érződik.

A fentiek alapján előterjesztem az alábbi

H a t á r o z a t i j a v a s l a t - o t:

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készített éves értékelést megtárgyalta, és a mellékletekkel együtt azt elfogadja.

Felkéri a polgármestert, hogy a tájékoztatót a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának küldje meg.

Felelős: Szólláth Tibor polgármester

Határidő: 2012. május 31.

Hajdúnánás, 2012. április 19.

Meghívott a napirendi ponthoz: Nagyné Juhász Krisztina a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézmény-
vezetője

Szólláth Tibor
polgármester